

(लोक सेवा आयोग)

राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको राष्ट्रिय मानव अधिकार सेवा, अधिकृत तृतीय श्रेणी, प्रशासकीय अधिकृत/ लेखा अधिकृत/मानव अधिकार अधिकृत वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रम योजनालाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :-	लिखित परीक्षा (Written Examination)	पूर्णाङ्क :- २००
द्वितीय चरण :-	(क) सामूहिक परीक्षण (Group Test)	पूर्णाङ्क :- १०
	(ख) अन्तर्वार्ता(Interview)	पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उर्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय
प्रथम	Governance & Contemporary Issues	१००	४०	विषयगत (Subjective)	छोटो उत्तर लामो उत्तर ४ प्रश्न × ५ अङ्क ८ प्रश्न × १० अङ्क	३ घण्टा
द्वितीय	Job- Knowledge Specific Subject	१००	४०	विषयगत (Subjective)	छोटो उत्तर लामो उत्तर ४ प्रश्न × ५ अङ्क ८ प्रश्न × १० अङ्क	३ घण्टा

द्वितीय चरण : सामूहिक परीक्षण (Group Test) र अन्तर्वार्ता (Interview)

पूर्णाङ्क :- ४०

पत्र /विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
सामूहिक परीक्षण (Group Test)	१०	सामूहिक छलफल (Group Discussion)	३० मिनेट
अन्तर्वार्ता (Interview)	३०	बोर्ड अन्तर्वार्ता (Board Interview)	-

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ । तर द्वितीय पत्रको Drafting and Reporting Skills बाट एक प्रश्न अंग्रेजी भाषामा सोधिनेछ र परिक्षार्थीले त्यस प्रश्नको उत्तर पनि अंग्रेजी भाषा नै दिनु पर्नेछ ।
- माथि उल्लिखित सेवाका प्रशासकीय अधिकृत/लेखा अधिकृत/मानव अधिकार अधिकृत वा सो सरह पदको लागि प्रथम पत्र/विषयको विषयवस्तु एउटै (Common) हुनेछ । तर द्वितीय पत्र Job- Knowledge Specific Subject को फरक फरक हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा तोकिएको अंकको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
- विषयगत प्रश्न हुनेका हकमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति : २०७९/०८/२६

(लोक सेवा आयोग)

राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको राष्ट्रिय मानव अधिकार सेवा, अधिकृत तृतीय श्रेणी, प्रशासकीय अधिकृत/ लेखा अधिकृत/मानव अधिकार अधिकृत वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र (Paper I):

Governance & Contemporary Issues

(For Administrative Officer, Account Officer & Human Right Officer)

Section (A) - 25 Marks

1. State and Governance

- 1.1 Fundamentals of Governance: Concept, Context and Characteristics
- 1.2 Political and Administrative Structures of Governance
- 1.3 Right to Information and Transparency
- 1.4 Nation Building and State Building
- 1.5 Governance Systems in Nepal
- 1.6 National Security Management: Concept, Scope and Existing Provisions of National Security in Nepal
- 1.7 Multi-Level Governance and Nepal: Informal Governance, Civil Society Governance, Local Governance, Cooperative Governance, Corporate Governance and United Nations Organization

2. Constitution and Law

- 2.1 Constitutionalism
- 2.2 Constitutional Development in Nepal
- 2.3 Present Constitution of Nepal
 - 2.3.1 Salient Features, Executive, Legislative and Judiciary
 - 2.3.2 Fundamental Rights, Directive Principles and Policies of the State
 - 2.3.3 Function and Jurisdiction of Constitutional and Statutory Bodies
- 2.4 Human Rights
- 2.5 Civic Sense, Duties and Responsibilities of People
- 2.6 Sources of Law and Law Making Process in Nepal
- 2.7 Rule of Law, Democratic Values and Norms, Inclusion, Proportional Representation and Affirmative Action

Section (B) - 25 Marks

3. Public Service and Public Management

- 3.1 Concept, Functions, Characteristics and Role of Public Service
- 3.2 Public Service Delivery
- 3.3 Political Neutrality, Commitment, Transparency and Accountability
- 3.4 Utilization of Public Funds, Ethics and Morality
- 3.5 Public Management, Civil Service and Bureaucracy
- 3.6 Public Policy: Formulation Process and Analysis
- 3.7 Public Service Charter
- 3.8 E-Governance

4. Resource Management and Planning

- 4.1 Human Resource Management : Procurement, Development, Utilization And Maintenance
- 4.2 Public Financial Management: Planning and Budgeting System in Nepal
- 4.3 Government Accounting and Auditing System in Nepal
- 4.4 Financial Management and Social Accountability
- 4.5 Development Planning and Current Periodic Plan
- 4.6 Participatory Planning and Development

(लोक सेवा आयोग)

राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको राष्ट्रिय मानव अधिकार सेवा, अधिकृत तृतीय श्रेणी, प्रशासकीय अधिकृत/ लेखा अधिकृत/मानव अधिकार अधिकृत वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

Section (C) - 25 Marks

5. Social issues

- 5.1 Social Disputes and Conflict
- 5.2 Social Justice and Equality
- 5.3 Social and Cultural Transformation
- 5.4 Distributive Justice of Resources: Disparities and Marginalization (Regional, Caste/Ethnicity, Gender, Rural and Urban)
- 5.5 Social Protection, Social Security and Social Responsibility
- 5.6 Cultural Diversity and Social Mobilization
- 5.7 Population (Settlement, Migration, Urbanization, Aging, Refugee, Displaced Population)
- 5.8 Organized Crime: Cyber Crime, Trafficking, Cartelling/Monopoly, Terrorism, Corruption and Money Laundering
- 5.9 Food Sovereignty and Security

6. Economic issues

- 6.1 Economic Growth and Economic Development
- 6.2 Major Aspects of Economic Development: Agriculture, Industry, Trade, Tourism, Foreign Employment and Human Resource
- 6.3 Role of Public Sector, Private Sector and Cooperative in Economic Development
- 6.4 Foreign Assistance And International Co-Operation
- 6.5 Foreign Investment: Portfolio and Direct
- 6.6 Intellectual Property Rights
- 6.7 Labour Market in Nepal: Status, Opportunities and Challenges
- 6.8 Economic Diplomacy
- 6.9 Poverty and Unemployment

Section (D) - 25 Marks

7. Developmental Issues

- 7.1 Human Development
- 7.2 Infrastructure Development
- 7.3 Sustainable Development (Land, Water and Natural Resources: Carrying Capacity and Development Policy), Sustainable Development Goals
- 7.4 Role of State and Non-State Actors in Development Process
- 7.5 Peace and Conflict Sensitive Development
- 7.6 Decentralization and Local Self-Governance
- 7.7 Economic Liberalization and Development
- 7.8 Partnership Development and Community Based Development
- 7.9 Role of Information and Communication Technology (ICT) in Development
- 7.10 Globalization and Development

8. Environmental Issues

- 8.1 Ecosystem, Bio-Diversity and Conservation
- 8.2 Climate Change and Carbon Trade
- 8.3 Environment Degradation
- 8.4 Deforestation
- 8.5 Disaster Management
- 8.6 Environment and Development
- 8.7 Energy Demand and Supply Situation in Nepal
- 8.8 Pollution and Waste Management

.....